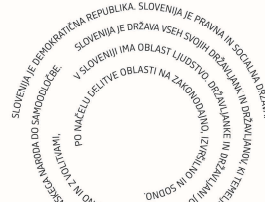




t: 01 478 94 70, f: 01 478 98 81, e: gp@dz-rs.si, www.dz-rs.si



Datum: 15. 1. 2013

Na podlagi 42., 130., 131. in 133. člena Poslovnika Državnega zbora je Odbor za kmetijstvo, gozdarstvo, prehrano in okolje kot matično delovno telo pripravil

## POROČILO

**k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zaščiti živali (ZZZiv-C), druga obravnava, EPA 666-VI.**

Odbor za kmetijstvo, gozdarstvo, prehrano in okolje je na 17. seji 10. 1. 2013 kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zaščiti živali, ki ga je Državnemu zboru predložila Vlada.

O predlogu zakona je bila na 6. seji Državnega zbora 20. 11. 2012 na zahtevo skupine poslancev s prvopodpisanim Jankom Vebrom opravljena splošna razprava, po zaključku katere je Državni zbor 21. 11. 2012 sprejel sklep, da je Predlog zakona primeren za nadaljnjo obravnavo.

Predlog zakona je bil na podlagi 94. člena Zakona o lokalni samoupravi in drugega odstavka 20. člena ter prvega odstavka 145. člena Poslovnika Državnega zbora poslan v mnenje lokalnim skupnostim. Do izteka roka, to je do 2. 11. 2012, nobena lokalna skupnost ni Državnemu zboru posredovala pripomb.

Na seji Odbora so sodelovali predstavniki Ministrstva za kmetijstvo in okolje, Zakonodajno-pravne službe, Veterinarske zbornice Slovenije, Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije, Zavoda Center za informiranje, sodelovanje in razvoj nevladnih organizacij, Društva za zaščito živali Ljubljana, Civilne iniciative za izboljšanje pravne zaščite živali, Slovenske muslimanske skupnosti, Veganske iniciative, Društva Lajka in Slovenskega veganskega društva.

Odboru je bilo posredovano **mnenje Zakonodajno-pravne službe (ZPS)**, ki je Predlog zakona proučila z vidika njegove skladnosti z Ustavo, pravnim sistemom in z zakonodajno-tehničnega vidika. ZPS je poleg splošnih pripomb podala konkretne pripombe k 1., 3., 5., 7., 8., 10., 11., 12., 13., 14., 16., 17., 18., 21., 24., 25. členu in k Poglavju IX. Kazenske določbe ter k 27. členu Predloga zakona. Večina pripomb je upoštevana v amandmajih, ki so jih k Predlogu zakona vložile koalicijske poslanske skupine in v sprejetih amandmajih Odbora.

K predloženemu Predlogu zakona so v poslovniškem roku vložile **amandmaje**:

- **poslanske skupine SDS, DL, DESUS, SLS in NSi** k 3., 7., 8., 11., 12., 13., 17., 18., 21., 25., 26 in 27. členu (dne 19. 6. 2012) ter
- **Poslanska skupina PS** k 8 in 16. členu (dne 19. 6. 2012).

Odboru so bili posredovani tudi **predlogi za amandmaje Odbora**, in sicer k 2. členu (trije amandmaji), 3. (trije amandmaji), 7. (dva amandmaja), 8. (dva amandmaja), 12., 16., 19., 25. (trije amandmaji) in k 27. členu (dva amandmaja), ki so bili pripravljeni na podlagi amandmajskih predlogov članov Odbora, Poslanske skupine SDS, Poslanske skupine PS in predstavnikov nevladnih organizacij.

Odboru so bila posredovana tudi naslednja gradiva:

- pripombe **Slovenske muslimanske skupnosti** z dne 17. 10. 2012 za spremembo 15. člena;
- pripombe **Civilne iniciative za izboljšanje pravne zaščite živali** z dne 13. 11. 2012, 7. 1. 2013 ter 9. 1. 2013 za spremembo 2., 4., 18. in 21. člena;
- pripombe **Kristine Ferlic** z dne 30. 11. 2013;
- pripombe **Veganske iniciative** z dne 2. 1. 2013 in 9. 1. 2013 za spremembo 2., 8., 16. in 25. člena;
- pripombe **Veterinarske zbornice Slovenije** z dne 2. 1. 2013;
- pripombe **Društva za zaščito in pomoč živalim v stiski Lajka**, z dne 3. 1. 2013 in 9. 1. 2013 za spremembo 7., 8. in 25. člena;
- pripombe **Zavoda Center za informiranje, sodelovanje in razvoj nevladnih organizacij** z dne 4. 1. 2013 za spremembo 19. člena;
- pripombe **Društva za osvoboditev živali in njihove pravice** z dne 7. 1. 2013 za spremembo 8. člena;
- pripombe **Civilne iniciative za izboljšanje pravne zaščite živali** z dne 7. 1. 2013 in 9. 1. 2013 za spremembo 3., 6. in 34. člena;
- pripombe **Društva za zaščito živali Ljubljana** z dne 9. 1. 2013 za spremembo 6., 7., 19., 27. in 32. člena in
- mnenje **Komisije Državnega sveta za kmetijstvo, gozdarstvo, prehrano in okolje** z dne 9. 1. 2013.

\* \* \*

V **dopolnilni obrazložitvi členov** je predstavnik predlagatelja državni sekretar na Ministrstvu za kmetijstvo in okolje (MKO) uvodoma pojasnil, da je stroka Predlog zakona pripravljala več kot leto dni. Predlagane spremembe zakona posegajo v več členov, ki so nomotehnično med seboj povezani, vendar po vsebini ne gre za večje spremembe, zato je predlagani zakon predložen v obliki sprememb in dopolnitev veljavnega zakona.

V nadaljevanju je na kratko predstavil področja, ki se urejajo s predloženo novelo:

- prvo področje je zaščita živali v poskusih, kjer gre za prenos evropske direktive iz leta 2010 o zaščiti živali, ki se uporabljajo v znanstvene namene;
- drugo področje je izvajanje Uredbe Sveta iz leta 2009 o zaščiti živali pri usmrčitvi. Žival je namreč dovoljeno zaklati le tako, da je žival usmrčena v trenutku oziroma z ustreznim predhodnim omamljanjem. Omamljanje živali mora biti izvedeno tudi pri obrednem zakolu. Kot je poudaril, v Sloveniji ni in tudi v bodoče ne bo prepovedan obredni zakol z omamljanjem, prepovedano pa bo klanje živali na živo. Zakol brez omamljanja je v Sloveniji dovoljen izključno, če gre za zakol perutnine, kuncev in zajcev izven klavnice za zasebno, domačo porabo;
- tretje področje je posodabljanje definicij, zlasti glede poskusov, skrbnika živali, nevarnih živali in nevarnih psov. Uvaja se načelo 3R, kar pomeni, načelo zamenjave uporabe poskusnih živali z metodami, ki ne zahtevajo uporabe živali, drugo načelo je uporaba čim manjšega števila poskusnih živali in tretje načelo je izboljšanje pogojev reje in oskrbe poskusnih živali ter izvajanje poskusov.

Spremenjena je tudi definicija nevarnega psa, tako da je nevaren pes tako tisti, ki ogroža okolico zaradi svoje neobvladljivosti oziroma kaže napadalno vedenje do človeka, kot tudi tisti, ki je ugriznil človeka oziroma žival.

Določeneje je opredeljen tudi skrbnik živali, ki je oseba, ki odgovarja za žival, ne glede na to, ali je njen lastnik ali zanjo le skrbi;

- četrto področje izboljšuje zajem podatkov za vodenje centralnega registra psov. Dopolnjen člen določa, da je ob registraciji psa potrebno navesti tudi izvor psa, s čimer želimo preprečiti ilegalni promet z živalmi (trgovine, kjer prodajajo pse in mačke). Veterinarska uprava je zaradi tega v preteklih letih dobivala pritožbe strank o slabem zdravstvenem stanju oziroma o neprimernem ravnanju z živalmi, kar seveda slabo vpliva na dobrobit živali;

- peto področje je ureditev nadzora na javnih mestih na občinski ravni, s čimer se želi doseči racionalizacijo nadzora nad izvajanjem zakona, saj so občinski redarji zaradi narave svojega dela veliko na terenu;

- šesto področje je vzpostavitev podlag za financiranje nalog občin. Zakon namreč uvaja pravico lokalnih skupnosti, da predpišejo prispevek z namenom izvajanja dodatnih nalog v zvezi z oskrbo zapuščenih živali na svojem ozemlju, kar zagotavlja boljše pogoje oziroma varnejše okolje tudi z vidika preprečevanja kužnih bolezni. Prispevek, ki se bo v ta namen lahko zbiral, če se bo občina za to odločila, bo namenski prispevek. Kot zavezanca za plačilo prispevka Predlog zakona predvideva gospodinjstva, ki so zavezana za plačilo storitve zbiranja in odvoza komunalnih odpadkov, pri čemer višina prispevka na gospodinjstvo letno ne sme presegati 1,5% minimalne bruto mesečne plače v Republiki Sloveniji, kar znaša trenutno 11,45 evrov.

**Predstavniki ZPS** je v dodatni obrazložitvi pisnega mnenja podrobneje predstavil opozorila in pomisleke ZPS glede nekaterih predlaganih rešitev. Tako je izpostavil določbo 15. člena Predloga zakona, ki se nanaša na obredni zakol živali. ZPS opozarja na pomen relacije med našo ureditvijo in ureditvijo na evropski ravni, ter Listino o temeljnih človekovih pravicah, ki vsebuje tudi določbo o pravici do svobode veroizpovedi.

Glede predlagane določbe 18. člena Predloga zakona, s katero se ureja plačevanje prispevka z namenom izvajanja dodatnih nalog v zvezi z oskrbo zapuščenih živali, pa je opozoril, da gre po mnenju ZPS pri predvideni obveznosti za neko obliko davka, pri čemer pa se zastavlja tudi vprašanje, kako se bo predlagana določba v praksi sploh izvajala (npr. če bo ta prispevek del prihodka občine, ali bodo te izdale ustrezne odločbe).

Opozoril je tudi, da bi bilo primerno, če bi predlagatelj Predloga zakona v prikazu zakonske ureditve v drugih državah podrobneje prikazal ureditev predvsem tistih vprašanj, ki jih sicer predlagatelj opredeljuje kot poglobitve rešitve (npr. glede prepovedi preprodaje pasjih in mačjih mladičev, prepovedi klanja brez omamljanja za obredne namene, uvedbe možnosti predpisovanja prispevka lokalnih skupnosti). Ker bodo prepovedi, ki jih uvaja novela zakona, na določen način vplivale na gospodarsko dejavnost, je toliko bolj pomembno, da bi predlagatelj čim podrobneje navedel razloge za te prepovedi. Na ta način bi se lahko izognili tudi morebitnim kasnejšim sporom.

Ob zaključku je še opozoril, da predlog Vlade Državnemu zboru, da sprejme tudi uradno prečiščeno besedilo Zakona o zaščiti živali, po mnenju ZPS v tem primeru ni primeren, saj je predložena novela zakona prva po uradno prečiščenem besedilu tega zakona, ki ga je Državni zbor potrdil leta 2007. Sprejemanje oziroma potrditev uradnega prečiščenega besedila po vsaki spremembi oziroma dopolnitvi zakona bi izničilo namen uradno prečiščenih besedil, hkrati pa dodatno obremenilo odločanje Državnega zbora.

Predstavniki **Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije (KGZS)** je predstavil mnenje in pripombe zbornice, ki so povzete v **Mnenju Komisije Državnega sveta za kmetijstvo**,

**gozdarstvo, prehrano in okolje.** Komisija in zbornica med drugim opozarjata na po njihovem mnenju sporno določbo 19. člena Predloga zakona, ki v drugem odstavku spremenjenega 34. člena zakona med dejavnosti v javnem interesu, ki jih opravljajo društva, uvršča svetovanje skrbnikom živali in organiziranje usposabljanj na področju dobrobiti živali. Zbornica predlaga ločitev svetovanja skrbnikom živali in organiziranje usposabljanj na področju zaščite živali za hišne in za rejne živali, saj ni smiselno, da bodo društva organizirala usposabljanja in svetovanja skrbnikom rejnih živali (rejcem in kmetom). Po mnenju KGZS se s tako rešitvijo posega na področje njihove pristojnosti kmetijskega svetovanja, ki ga izvaja javna služba kmetijskega svetovanja v okviru zbornice. Če ni mogoče ločeno urejanje tega vprašanja za hišne in rejne živali, zbornica predlaga črtanje druge in tretje alineje v drugem odstavku spremenjenega 34. člena. Ne glede na pojasnila Veterinarske uprave Republike Slovenije, da predlagana rešitev pomeni le razširitev svetovanja, ki ga izvaja KGZS, ta izraža bojazen, da je spremenjeni 34. člen mogoče tolmačiti tudi tako, da pomeni poseganje v delo svetovalne službe v okviru zbornice. Komisija je na seji dobila pojasnilo generalne direktorice Uprave za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin, da KGZS s predlagano spremembo 34. člena zakona ne bo izgubila pristojnosti strokovnega svetovanja, saj se vsebina druge alineje drugega odstavka spremenjenega 34. člena nanaša na svetovanje (bolj na področju hišnih živali) in ne strokovno svetovanje, ki ga izvaja zbornica.

Predsednik **Veterinarske zbornice Slovenije** pa je izrazil prepričanje, da že veljavni zakon s svojimi vsebinami zagotavlja dovolj visoko raven varstva živali, le določbe zakona bi bilo treba dosledno izvajati, nad izvajanjem pa zagotoviti nadzor vseh pristojnih organov in v kazenskih določbah določiti kazni za nespoštovanje predpisanih ukrepov.

Zbornica tudi podpira idejo o uvedbi registra lastnikov mačk in vidni označitvi prostoživečih mačk po opravljeni sterilizaciji ali kastraciji, saj mačke, predvsem potepuške, predstavljajo precejšnjo nevarnost širjenja stekline in drugih kužnih bolezni ter zoonoz. Z registracijo in označevanjem mačk bi bila zagotovljena večja preglednost gibanja živali.

Predstavnik **Slovenske muslimanske skupnosti** pa je opozoril na določbo, ki prepoveduje zakol živali brez omamljanja in ne dopušča izjem, kar za muslimane in jude pomeni prepoved zakola živali, kot je predpisan v skladu z njihovo vero. Po njihovem mnenju gre za pretiran ukrep, ki preprečuje možnost udejanjanja verske svobode.

Svoje stališče glede nekaterih določb novele zakona je predstavil tudi predstavnik **Veganske iniciative**, ki nasprotuje reji živali za krzno, saj predstavlja nepotrebno mučenje in smrt živali, izdelek (krzno) pa za nikogar v naši državi ni življenjskega pomena. Poleg tega je dejavnost reje in lova živali za kožuhe gospodarsko zanemarljiva in nepomembna, kar je tudi eden od razlogov, zaradi katerega je bil v javnem šolstvu program krznarstva pred leti celo ukinjen.

Opozoril je tudi na dejstvo, da se določen del dejavnosti izvaja nezakonito (dejavnost in poslovanje nista prijavljena), nadzor pa je zaradi majhnosti in skritosti nezakonite reje drag in težko izvedljiv.

Po mnenju Veganske iniciative bi se z opustitvijo reje in lova živali za kožuhe Slovenija priključila naprednim zgledom nekaterih držav, ki so zakonsko prepovedale rejo živali za krzno in tudi uvoz živali, ki se jih redi za krzno, npr. Avstrija, Hrvaška (ki je v preteklosti imela zelo pomembno rejo činčil), Bosna in Hercegovina, Srbija, nekatere dežele ZRN (tudi na zvezni ravni se pripravlja podobna prepoved), Nizozemska (ki je prepovedala rejo kun, čeprav je ta reja gospodarsko zelo pomembna, saj je bila Nizozemska tretja največja proizvajalka kožuhov z rejo kun).

V podporo ukinitvi reje živali za kožuhe je Veganska iniciativa na seji Odbora predložila peticijo s 6000 podpisi, s katerimi podpisniki izpričujejo neodobravanje nepotrebnega mučenja in ubijanja živali.

Predstavniki **Civilne iniciative za izboljšanje pravne zaščite živali** je podal izčrpno utemeljitev dveh predlogov, s katerima bi se lahko izboljšalo stanje na terenu: prvič, predlaga uvedbo obvezne registracije in čipiranja mačk, za kar obstajajo strokovni razlogi, saj bi z ustrezno vodenim centralnim registrom tudi za mačke pridobili podlago za ukrepanje v primeru ogrožanja zdravja ljudi in ostalih živali, in drugič, da se društvom v javnem interesu dodeli pravica do informacij v inšpekcijskem postopku. Namen tega predloga ni njihova aktivna vloga v inšpekcijskem postopku, temveč seznanjenost s postopki in učinkovito ter ekonomično zagotavljanje dejavnosti iz 34. člena zakona ter varovanje javnega interesa – zaščite živali. Glede na izkušnje in delo na terenu ter vsakodnevni stik s stanjem na področju zaščite živali menijo, da bi bilo smiselno priznati društvu vlogo v postopku, v smislu, da bi lahko dajalo pripombe in mnenja na postopek in na vsebino postopka, kar pa zaradi zagotavljanja samostojnosti inšpekcijskega organa ne bi imelo zavezujoče narave za inšpekcijski organ, temveč bi bile zgolj v pomoč inšpekcijskemu organu. Državni organ in civilno društvo namreč zasledujeta isti cilj, to je, spoštovanje predpisov v zvezi z zaščito živali, in oba delujeta v javnem interesu, vendar vsak v drugačnem okviru. Tako bi si bila v medsebojno pomoč, hkrati pa bi lahko bila prisotnost društva oblika nadzora javnosti nad delovanjem državne uprave.

Predstavnica **Društva za zaščito in pomoč živalim v stiski Lajka** pa je obrazložila pobudo njihovega društva za prepoved uporabe domorodnih, tujerodnih živali, prostoživečih vrst, hišnih živali in rejnih živali v cirkusih. Temeljna argumenta proti uporabi živali v cirkusih sta v neustrezni nastanitvi cirkuških živali (zaradi kroničnega pomanjkanja prostora cirkusi ne morejo živalim nuditi primerne nastanitve in s tem ustreznih bivalnih razmer) in dresuri cirkuških živali (triki, ki jih živali izvajajo v cirkusih ne predstavljajo njihovega naravnega vedenja, temveč so privzgojeni, praviloma z uporabo nehumanih in krutih metod npr. z uporabo ognja, električnih šokov, z udarci s palicami in kavliji, itd). Sicer obstajajo metode dresure, kot sta pozitivna motivacija in nagrajevanje, vendar nadzora in vpogleda v to, kako so bile živali dresirane, ni, saj so vsi cirkusi, ki gostujejo v Sloveniji, iz tujine in tudi živali so dresirane v tujini. Ker obstaja močan in utemeljen sum, da so bile živali okrutno dresirane, se društvo zavzema za popolno prepoved nastopanja živali v cirkusih. Poleg tega tudi nastopi predstavljajo pretirano obremenjevanje živali, ob vznemirjanju, ki ga povzroči glasna množica ljudi, pa so nekateri triki tudi nevarni za življenje in zdravje živali. Dodaten argument je tudi transport cirkuških živali, saj številne selitve povzročajo izjemen stres pri živalih, posebnih pravil, ki bi urejala transport cirkuških živali, pa ni. Slovenija je prav zaradi trenda evropskih držav, ki uvajajo prepoved gostovanja cirkusov, v katerih nastopajo živali, postala nekakšna oaza sredi Evrope.

\* \* \*

V **razpravi** so člani Odbora podprli predlagano novelo in izrazili zadovoljstvo, da je predlagatelj pripravil bistveno obsežnejše spremembe, kot je bilo predvideno v začetku priprave novele zakona, katere prvotni namen je bil le uskladitev z evropsko zakonodajo na področju zaščite živali v poskusih. Opozorili pa so, da bodo predlagane rešitve, ki gredo v smer zagotavljanja dobrobiti živali, dosegle svoj namen le ob njegovem doslednem izvajanju in zagotovljenem nadzoru nad izvajanjem določb zakona.

Še posebej pa so izrazili zadovoljstvo, ker je bila že v predhodnih usklajevanjih razprava o nekaterih določbah novele izrazito nepolitična in strokovna, rezultat teh

razprav pa so številni predlogi za amandmaje Odbora, v katerih je upoštevana večina pripomb nevladnih organizacij in so sprejemljiv kompromis med željami in zakonskimi možnostmi.

V kontekstu predstavljenih mnenj nevladnih organizacij so v nadaljevanju razprave člani Odbora in ostali razpravljavci namenili poglobljeno razpravo zlasti naslednjim določbam:

- v zvezi z določbo 3. člena Predloga zakona, ki se nanaša na registracijo psov in vodenje centralnega registra psov, in predlogom za amandma Odbora, katerega namen je uvedba obveznega označevanja (čipiranja) in vpisovanja v centralni register tudi za mačke, je večina članov Odbora nasprotovala temu predlogu, saj takšne določbe zakona v praksi sploh ne bi bilo mogoče izvajati. Predstavnica Lajke pa je opozorila, da v nekaterih zavetiščih ta praksa že deluje; vsako oddano mačko čipirajo in vzpostavljajo register prav z namenom lažjega identificiranja lastnika v primeru, da se po izginotju žival vrne v zavetišče. Tudi predsednik Veterinarske zbornice Slovenije je menil, da bi bila vzpostavitev oziroma vsaj možnost vzpostavitve registra mačk smiselna in bi jo bilo mogoče ob določenih logističnih naporih tudi realizirati. V prid temu predlogu je tudi dejstvo, da je to področje v Sloveniji najbolj neurejeno in predstavlja čedalje večji in neobvladljiv problem predvsem za zavetišča. Pri tem je še opozoril, da v Sloveniji prostoživeče živali niso največji problem; večji problem so tiste lastniške mačke, ki jih lastniki bodisi ne cepijo proti boleznim, ki ogrožajo zdravje ljudi in ostalih živali (npr. problematične nalezljive mačje bolezni), oziroma so zapuščene. Predstavniki MKO pa je pojasnil, da je Slovenija ena redkih držav, ki ima obvezen register psov, registra mačk pa nima nobena evropska država. Če bi sprejeli predlagano dopolnilo, bi bila v tem delu Slovenija izjema. Izrazil je tudi prepričanje, da čipiranje mačk ne bi bistveno prispevalo k njihovi boljši zaščiti, bi pa sprejetje takšnega predloga povzročilo vrsto operativnih težav, začeniši z ugotavljanjem izvora mačk, izdatno pa bi bili finančno obremenjeni lastniki živali oziroma občinski proračuni, kolikor lastniki teh živali ne bi bili znani.

V nadaljevanju obravnave tega člena pa so člani Odbora podprli predlog za amandma Odbora, ki poleg centralnega registra psov omogoča vzpostavitev novih registrov za nekatere druge vrste nevarnih živali, ki jih nimamo popisanih (npr. plazilci, kot so krokodili, kače, itd.). Odločitev o morebitni vzpostavitvi novih registrov je v pristojnosti ministra.

- v zvezi z rešitvami, kot jih predvideva 7. člen Predloga zakona in se nanašajo na zaščito živali, ki nastopajo na snemanjih in javnih zbiranjih, ter predlogom za amandma Odbora, na podlagi katerega v cirkusih ne bi bilo dovoljeno zadrževati ali uporabljati za sodelovanje pri predstavah domorodnih in tujerodnih živali prostoživečih vrst, hišnih in rejnih živali, je v razpravi izraženo mnenje, da je v predlagani dikciji izraz "cirkus" preozek, saj bi se tovrstne predstave z namenom zavajanja lahko v praksi poimenovala tudi drugače (npr. animal show), tako da namen dopolnila ne bi bil dosežen. Sprejetje predlagane dikcije pa bi pomenilo tudi prepoved dresurnega jahanja in spremljajočih predstav v Lipici, česar pa ni mogoče podpreti.

Predstavniki MKO je dodatno obrazložil, da dosedanje študije kažejo, da ni strokovnih razlogov za prepoved nastopanja v cirkusih, obstajajo pa etični razlogi. Član Odbora je k temu pojasnilu dodal, da, kolikor se tudi v cirkusih predpišejo in se tudi izvajajo pravilni normativi in kolikor se kot metoda dresure uporablja pozitivna motivacija in ne mučenje, se živali lahko dobro počutijo tudi v cirkusih. V zvezi s tem je opozorjeno, da so tudi v živalskih vrtovih lahko bivalni pogoji za živali neprimerni, zato bi sprejetje kakršnegakoli amandmaja, s katerim bi se zahtevalo izboljšanje bivalnih pogojev za živali, pomenilo, da bo država morala zagotoviti potrebna finančna sredstva za preureditev živalskih vrtov na način, da se bodo v njih živali počutile primerno udobno in brez evidentnega mučenja.

Člani Odbora niso podprli predloga za amandma Odbora, ki je bil pripravljen na pobudo Lajke, so pa podprli predlog PS SDS za amandma Odbora, s katerim se prepoveduje uporaba prostoživečih živalskih vrst v cirkusih.

- v zvezi z **določbo 8. člena** Predloga zakona je bila obširna razprava namenjena predlogu za amandma Odbora, v katerem je povzet predlog Veganske iniciative in določa prepoved reje in lova na živali zgolj zaradi pridobivanja njihovih kožuhov, kož in perja. V razpravi je bilo v podporo temu predlogu, glede katerega je MKO izrazilo zadržke, poudarjeno, da je dejavnost reje in lova živali za kožuhe v Sloveniji izrazito gospodarsko nepomembna (imamo le dve registrirani podjetji), še posebej pa je izpostavljeno, da pri lovu na te živali ne gre za zagotavljanje osnovnih človekovih potreb, kot je potreba po hrani, temveč gre za nadstandard, ki je na današnji stopnji razvoja družbe povsem neprimeren in tudi nepotreben. S prepovedjo tovrstne reje bi se Slovenija lahko uvrstila v čedalje širši krog držav, ki izboljšujejo odnos do živali in upoštevajo javno mnenje.

Na vprašanje članov Odbora, kateri so strokovni razlogi, zaradi katerih bi v Sloveniji zagovarjali rejo in lov na kožuharje, je predstavnik MKO obrazložil, da je s predpisi EU to področje ustrezno urejeno, skladno z vsemi merili, ki so vezana na zaščito živali. Zato po mnenju ministrstva ni razlogov, da bi to vprašanje dodatno urejali še na nacionalni ravni. Pri tem se je treba tudi zavedati, da obstaja tudi reja kožuharjev "na črno" in ni pričakovati, da se zaradi morebitne prepovedi ne bi izvajala tudi v prihodnje. Nekateri člani Odbora pa so izrazili prepričanje, da je, potem ko je žival že zaklana, s stališča varstva živali pravzaprav nepomembno, ali je to bilo storjeno zaradi zagotavljanja potreb po hrani ali zato, da se kožuh ali koža živali uporabi za neke druge namene, temveč je pomembno vprašanje, v kakšnih pogojih živijo te živali. Verjetno bi se morali tudi vprašati, v kakšnih pogojih živijo nekatere druge živali, ki so prav tako čuteče, vendar jih redimo za prehrano ljudi (npr. prašiči, piščanci, itd.). Zato bi bilo primerneje, da bi namesto popolne prepovedi iskali rešitve v smeri predpisovanja pogojev o bivalnih pogojih, kot so velikost kletk, osvetljevanje, vrsta prehrane, itd.

Predstavnik nevladne organizacije se je sicer strinjal s tem, da bi bilo nujno sprejeti ukrepe za izboljšanje standardov reje, čeprav je vprašanje, kako bi jih bilo sploh mogoče nadzirati. Tudi znanstvene študije in praksa zelo jasno kažejo, da tega v tem trenutku ni mogoče realizirati, saj bi to pomenilo konec reje. Izsledki evropskega poročila iz leta 2010 kažejo, da sodobna praksa ne more zagotoviti takšnih pogojev za rejo živali za kožuhe, ki bi bili za živali primerni, in ni mogoče doseči takšne reje, ki bi bila ekonomsko opravičljiva. Nenazadnje bi bila kljub izboljšani reji smrt teh živali enaka. Tudi ni mogoče enačiti načina usmrčitve pri klavnih živalih in pri kožuharjih, saj gre pri slednjih za usmrnitev z monoksidom ali elektrošoki z namenom, da krzno ne bi bilo poškodovano, velikokrat pa so živali izpostavljene nemogočim pogojem, posebno mrazu, ker to izboljšuje kakovost krzna, pogosto pa so odrte pri živem telesu.

V zaključku je predstavnik MKO zagotovil, da bo ministrstvo predlagano določbo tega člena ponovno proučilo in pri pripravi morebitne spremembe skušalo v kar največji meri slediti pripombam iz razprave in jih tudi upoštevati. Odbor je z večino glasov predlog za amandma Odbora sprejel.

- dokaj polemična razprava je potekala v zvezi z **določbo 15. člena** Predloga zakona, ki ureja vprašanje obrednega klanja, in predlogom PS SDS za amandma Odbora, v katerem je povzeta pobuda Slovenske muslimanske skupnosti in judovske skupnosti, da bi lahko v primeru živali, ki jih zakoljejo po posebnih metodah zakola v skladu z zahtevami verskih skupnosti, upravni organ, pristojen za veterinarstvo, izjemoma dovolil zakol brez omamljanja za potrebe bogoslužja, obredov in običajev, zakol živali, ki ni urejen z evropsko uredbo, pa bi bilo dovoljeno izvesti le po postopkih, po katerih je žival usmrčena v trenutku oziroma z ustrezno predhodno omamo.

Predstavnik Slovenske muslimanske skupnosti je v dodatni obrazložitvi podrobneje predstavil posebne metode zakola živali, ki potekajo v skladu z zahtevami verskih skupnosti: osnovni princip halal zakola je, da mora biti žival pred zakolom živa, sam zakol pa je human, če je pravilno izveden, to je, če ga izvede usposobljena oseba na primeren način in s primernim orodjem, pri tem da za jude in nekatere muslimane ni sprejemljiv nikakršen način omamljanja. Posebej je poudaril, da muslimani nasprotujejo nespoštljivemu odnosu do živali, njihovem ubijanju za zabavo in podpirajo ukrepe, ki preprečujejo zlorabo in izživiljanje nad živalmi.

V zaključku je tudi izrazil prepričanje, da bi bilo sprejetje njihovega predloga pomembno sporočilo, da muslimanom in judom za izvrševanje njihove verske dolžnosti ne bo potrebno hoditi v druge države in da Slovenija spoštuje versko svobodo. Kolikor predlog ne bo sprejet, pa je napovedal, da bo Slovenska muslimanska skupnost skupaj z nekaterimi člani judovske skupnosti sprožila ustavno presojo navedenega člena.

Predlogu za amandma Odbora so nekateri člani odločno nasprotovali in izpostavili, da gre pri tem vprašanju za soočenje dveh pravic: to je pravice do zaščite živali pred mučenjem, ki se ureja prav s predloženo novelo, in pravice do svobodnega izražanja veroizpovedi, ki je urejena v Zakonu o verski svobodi, zato bi bilo potrebno to vprašanje izčistiti v slednjem. Predloženi zakon pa v nobeni določbi v ničemer ne omejuje verske svobode, temveč le ščiti dobrobit živali, in ne prepoveduje trgovanja s halal in košer proizvodi oziroma ne onemogoča pripadnikom muslimanske in judovske skupnosti dostopa do teh proizvodov. Poleg tega ni nikakršnih strokovnih razlogov, ki bi govorili v prid izvajanju zakola živali brez omamljanja, nasprotno, so samo razlogi, zaradi katerih živali morajo biti pred zakolom omamljene.

Predstavnik ZPS je v zvezi s to razpravo ponovno opozoril, da je v Listini EU o temeljnih pravicah zapisana tudi svoboda misli, vesti in vere. V primeru predlagane določbe 15. člena pa gre za strožje varovanje pravic. To predpisi EU sicer omogočajo, vendar se zastavlja vprašanje, ali je pri takšnem strožjem varovanju potrebno vedno upoštevati določbo o verski svobodi. Večinsko mnenje ZPS je, da je predlagana rešitev 15. člena Predloga zakona sicer mogoča, obstaja pa verjetnost, da bo, kolikor bo sprejeta v predlaganem besedilu, vložena zahteva za presojo te določbe.

V razpravi nekaterih članov Odbora je bilo v podporo temu predlogu za amandma Odbora, upoštevajoč tudi opozorila predstavnika ZPS, predlagano, da se do obravnave Predloga zakona na seji Državnega zbora navedeni predlog Slovenske muslimanske skupnosti ponovno proučijo in skuša poiskati kompromisno rešitev, saj gre za pomembno vprašanje zagotavljanja verske svobode kot ustavne pravice. Opozorili so tudi, da četudi amandma ne bi bil sprejet, se muslimani in judje gotovo ne bodo odrekli svoji veri oziroma ne bodo spremenili svojih običajev, temveč bodo v skladu s svojo tradicijo živali klali na črno, ne da bi bile veterinarsko pregledane, kar je s stališča varovanja zdravja ljudi in veterinarskih ter higienskih zahtev nesprejemljivo.

Predstavnica MKO pa je k tej razpravi dodala, da v Sloveniji ni in tudi v bodoče ne bo prepovedan obredni zakol z omamljanjem, prepovedano pa bo klanje živali na živo. Obrazložila je tudi, da je po veljavni zakonodaji obredni zakol brez omamljanja lahko do sedaj izjemoma odobrila Veterinarska uprava RS. V 12 letih od uveljavitve tega določila je Veterinarska uprava prejela le eno takšno vlogo (oktobra 2012), ko je bila novela zakona že vložena v zakonodajni postopek. Vlogo je Veterinarska uprava zavrnila.

Člani Odbora niso sprejeli predloga za amandma Odbora za spremembo 15. člena Predloga zakona.

- v zvezi z **določbo 18. člena** Predloga zakona, s katero se uvaja pravica lokalnih skupnosti, da predpišejo prispevek z namenom izvajanja dodatnih nalog v zvezi z oskrbo zapuščenih živali na svojem območju, je predstavnik ZPS ponovil opozorilo, da gre pri predvideni obveznosti za določeno obliko davščine oziroma davka, ki ga bo predpisala občina. Občina sicer lahko predpiše plačilo prispevka, če ima za to podlago v zakonu, v katerem pa vendarle mora biti razviden tudi položaj prizadete stranke. V



danem primeru pa ostaja nedorečeno, ali bodo občine zavezancem izdajale odločbe za plačilo in na kakšen način ter na kakšni podlagi bo sploh izračunana ta dajatev. Zaradi navedenih nedorečenosti bi lahko v praksi prišlo do velikih težav pri sami izvedbi te zakonske določbe.

Predstavnika MKO sta pojasnila, da lahko občinski svet uveljavi to dajatev, če oceni, da je problematika zapuščenih živali v občini tako pereča (npr. večje število zapuščenih mačk), da s sredstvi občinskega proračuna teh težav ne more reševati. Gre za prispevek, ki je v skladu s prvim odstavkom 7. člena Zakona o financiranju občin, ki določa, da so vir financiranja tudi drugi prihodki od samoprispevka, takse, globe, koncesijske dajatve, plačila za storitve lokalnih javnih služb in drugi, če je tako določeno z zakonom, ki ureja posamezno dajatev, ali s predpisom, izdanim na podlagi zakona. Ker je z novelo zakona določen namen, za katerega se ta prispevek lahko uporablja, in tudi najvišji možni znesek, so po mnenju ministrstva izpolnjeni tudi pogoji, pod katerimi lahko občina to dajatev tudi predpiše. Torej ne gre za davek, temveč za protidajatev občini, ki na podlagi zakona mora zagotoviti sofinanciranje izvajanja kastracij, sterilizacij zapuščenih živali in tudi druge ukrepe za zmanjševanje prenaseljenosti z zapuščenimi živalmi na svojem območju.

Pojasnila sta tudi, da je ministrstvo skupaj z občinami iskalo možnosti za rešitev problematike zapuščenih živali oziroma nezaželenih mladičev, s čimer bi razbremenili zavetišča in zmanjšali stroške občin. Zavedati se je namreč potrebno, da število zapuščenih živali narašča in s tem naraščajo tudi stroški občin. Predvsem mestne občine so v želji, da se očisti okolje (v parkih, na otroških igriščih) in s tem zagotovi zdravo življenje v varnem okolju, podprle uvedbo takšne dajatve, s katero soglaša tudi Ministrstvo za finance, in je izrazito začasnega značaja.

V razpravi so nekateri člani Odbora izrazili pomisleke predvsem glede tega, ali je pravično, da bodo s tem prispevkom obremenjeni vsi zavezanci, ki so zavezanci za plačilo storitve zbiranja in odvoza komunalnih odpadkov, ne glede na to, ali imajo eno ali več živali oziroma nobene. Takšna rešitev, ki bi bila lahko tudi ustavno sporna, saj bo obremenila tudi tiste, ki nimajo živali, je povsem neprimerna tudi zato, ker nalaga občanom dodatna finančna bremena, kar je v sedanji gospodarski situaciji nesprejemljivo. Opozorjeno je tudi, da iz dikcije predlagane določbe ne izhaja, da gre v danem primeru za začasno dajatev, kot zatrjuje ministrstvo, temveč le, da se sredstva zbirajo. Pri tem se zastavlja vprašanje, kako in kdo bo nadziral dosežene rezultate po izvedenih kastracijah in sterilizacijah in ali ne obstaja bojazen, da bodo občine nadaljevale s pobiranjem tega prispevka, tudi če za to ne bo več potrebe. Član Odbora je predstavnik MKO še opozoril na stališče Računskega sodišča, ki je ob obravnavi nekaterih predpisov s področja varovanja okolja opozorilo, da je že v zakonih potrebno jasno zapisati metodologijo izračuna plačila prispevkov, ne pa to urejati naknadno s podzakonskimi akti.

Nekateri člani Odbora pa so v podporo predlaganemu amandmaju predstavili podatke o višini finančnih sredstev, ki so jih v lanskem letu nekatere občine namenile za zimsko oskrbo mačk in psov in ki nazorno kažejo vso razsežnost tega problema in upravičenost uvedbe plačila tega prispevka: tako je Nova Gorica v ta namen porabila 42.000 evrov, Škofja Loka 36.000, Maribor 35.000, Novo mesto 31.000, Piran 28.000, Domžale 23.000, Celje 21.000 in Krško 20.000 evrov.

Po zaključeni razpravi so člani Odbora predlog za amandma Odbora sprejeli.

\* \* \*

Odbor je na podlagi 131. člena Poslovnika Državnega zbora oblikoval in sprejel naslednje

## **A M A N D M A J E :**

### **K 2. členu**

1. V 2. členu se v 3. točki spremenjenega 5. člena besedilo »se vzrejajo ali redijo« nadomesti z besedilom »so namenjene«.

**Obrazložitev:** Z amandmajem se natančneje določa pojem hišnih živali glede na namen, ki je za družbo, varstvo ali pomoč človeku.

2. V 22. točki se beseda »oseba« nadomesti z besedilom »pravna ali fizična oseba«.

**Obrazložitev:** Z amandmajem se jasneje določa, da je skrbnik lahko pravna ali fizična oseba.

### **K 3. členu**

1. V 3. členu se na koncu šestega odstavka spremenjenega 6. člena doda naslednje besedilo:

»Če postane lastnik psa oseba, mlajša od 18 let, se v centralni register psov do njene polnoletnosti vpiše njenega zakonitega zastopnika.«.

**Obrazložitev:** Amandma je v skladu s pripombo ZPS in ureja primere, ko psa pridobi oseba, mlajša od 18 let. V tem primeru se v centralni register psov do njene polnoletnosti vpiše njenega zakonitega zastopnika.

2. V 3. členu se v spremenjenem 6. členu za osmim odstavkom doda nov deveti odstavek, ki se glasi:

»Upravni organ, pristojen za veterinarstvo, lahko vodi tudi registre za druge vrste hišnih živali, če so podani strokovni razlogi, zaradi katerih morajo biti te živali označene na predpisan način. Za te registre se smiselno uporabljajo določbe prve in tretje alinee tretjega odstavka tega člena ter četrtega, petega, šestega in osmega odstavka tega člena.«.

Dosedanji deveti odstavek postane deseti odstavek.

**Obrazložitev:** Z amandmajem se daje možnost, da se poleg centralnega registra psov vzpostavijo tudi registri za druge vrste živali, če bo s predpisom ministra na podlagi 12. člena Zakona o veterinarskih merilih skladnosti (Uradni list RS, št. 93/05 in 90/12) predpisano obvezno označevanje drugih vrst hišnih živali.

### **K 7. členu**

V 7. členu se na koncu prvega odstavka 14.a člena doda naslednje besedilo:

"Uporaba živali prostoživečih živalskih vrst za nastopanje ali prikazovanje v cirkusih je prepovedana."

**Obrazložitev:** Z amandmajem se prepoveduje uporaba živali prostoživečih živalskih vrst v cirkusih.

**K 8. členu**

Doda se nova 22. alineja, ki se glasi:

"- reja in lov na živali zgolj zaradi pridobivanja njihovih kožuhov, kož ali perja."

**Obrazložitev:** Reja živali in predelava kožuhov predstavljata veliko okoljsko breme in sta v primerjavi z alternativami (drugi naravni in umetni materiali) energijsko izjemno potratna in posledično gospodarsko manj donosna. Slovenska javnost ne odobrava nepotrebnega mučenja in ubijanja živali. Javnost je naklonjena ukinitvi reje in lova živali za kožuhe (Peticijska Za Slovenijo brez krzna 2012, 6392 podpisov). Dejavnost reje in lova živali za kožuhe je gospodarsko (notranji in zunanji trg) zanemarljiva (le dve registrirani podjetji). Izdelki te dejavnosti (kožuhi, kože) so brez dodane vrednosti. Slovenija bi se s prepovedjo uvrstila v vedno širši krog držav, ki izboljšujejo odnos do živali in upoštevajo javno mnenje.

**K 12. členu**

V 12. členu se v 21.a členu na koncu šestega odstavka doda naslednje besedilo:

»Podvajanje se ne dovoli, če poskusna metoda ali strategija dokazano ne prinaša novih spoznanj.«

**Obrazložitev:** Amandma je potreben zaradi večje jasnosti, saj odpravlja nepotrebno ponavljanje poskusov.

**K 25. členu****1. Amandma k amandmaju koalicijskih poslanskih skupin**

V amandmaju poslanskih skupin SDS, DL, SLS, DESUS in NSI se:

V 4. točki 45. člena se besedilo: "prvega odstavka" nadomesti z besedilom: "prve do enaindvajsete alineje prvega odstavka".

Doda se nova 5. točka, ki se glasi:

"5. redi ali lovi živali zgolj ali predvsem zaradi pridobivanja kožuhov, kož ali perja (dvaindvajseta alineja 15. člena zakona)."

Dosedanje točke se ustrezno preštevilčijo.

**Obrazložitev:** Amandma je povezan z amandmajem k 16. členu Predloga zakona in pomeni sankcijo za kršitev prepovedi, ki jo določa nov drugi odstavek 26. člena zakona.

**2. Amandma k amandmaju koalicijskih poslanskih skupin**

V 25. členu se v 8. točki prvega odstavka 46. člena besedilo "ali snemanju" nadomesti z besedilom ", snemanju ali v cirkusu".

**Obrazložitev:**

Z amandmajem se sankcionira kršitev prepovedi uporabe živali prostoživečih živalskih vrst v cirkusih.

**K 27. členu**

1. V 27. členu se črta prvi odstavek.

**Obrazložitev:** Prehodno obdobje se nanaša na tretjo alineo tretjega odstavka spremenjenega 6. člena in na podatek o tem ali je pes namenjen za razmnoževanje, te alinee pa v poslanem predlogu ni več, zaradi česar je prehodna določba brezpredmetna.

2. Doda se nov tretji odstavek, ki se glasi:

"Določbe dvaindvajsete alinee prvega odstavka 15. člena zakona in 5. točke prvega odstavka 45. člena zakona se začnejo uporabljati 1. januarja 2015."

**Obrazložitev:** Dejavnost je gospodarsko nepomembna, izjemno manjhnega obsega, brez večjih investicij ali zaposlitev, zato se predvideva najkrajše možno obdobje za uveljavitev sprememb.

\* \* \*

Odbor se je v skladu s 130. členom Poslovnika Državnega zbora opredelil do vloženih amandmajev in pri tem:

- **SPREJEL** amandmaje poslanskih skupin SDS, DL, DESUS, SLS in NSi k 3., 7., 8., 11., 12., 13., 17., 18., 21., 25., 26. in k 27. členu (drugi amandma);
- **NI SPREJEL** amandmajev Poslanske skupine PS k 8. in 16. členu
- **SE NI OPREDELIL** do amandmaja koalicijskih poslanskih skupin k 27. členu (prvi amandma), ker so ga predlagatelji umaknili zaradi sprejetja amandmaja Odbora.

\* \* \*

Odbor je v skladu s 128. členom Poslovnika Državnega zbora glasoval še o členih Predloga zakona in jih sprejel.

**Glede na sprejete amandmaje je na podlagi prvega odstavka 133. člena Poslovnika Državnega zbora pripravljeno besedilo Dopolnjenega predloga zakona, v katerega so vključeni sprejeti amandmaji. Dopolnjen predlog zakona je sestavni del tega poročila.**

\* \* \*

Za poročevalca Odbora na seji Državnega zbora je bil določen predsednik Odbora mag. Dejan Židan.

Dragana Čuljković  
sekretarka

Mag. Dejan Židan  
predsednik

## DOPOLNJEN PREDLOG

## Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zaščiti živali (ZZZiv-C)

## 1. člen

V Zakonu o zaščiti živali (Uradni list RS, št. 43/07 – uradno prečiščeno besedilo) se 1. člen spremeni tako, da se glasi:

## »1. člen

Ta zakon določa odgovornost ljudi za zaščito živali, to je zaščito njihovega življenja, zdravja in dobrobiti; določa pravila za dobro ravnanje z živalmi; določa, kaj se šteje za mučenje živali in katera ravnanja oziroma posegi na živalih so prepovedani; določa pogoje, ki jih je treba za zaščito živali zagotoviti pri reji živali, prevozu, izvajanju določenih posegov in poskusov na živalih, zakolu in usmrčitvi živali; ureja postopek, pravice in obveznosti v primerih, ko gre za zapuščene živali; določa pogoje za društva, ki na področju zaščite živali delujejo v javnem interesu; ureja nadzorstvo nad izvajanjem tega zakona ter določa kazenske sankcije za kršitelje določb tega zakona.

Ta zakon ureja tudi ravnanje z ribami, divjadjo in lovskimi psi, če ni s predpisi, ki urejajo ribištvo, divjad in lovstvo, urejeno drugače.

Ta zakon vsebinsko povzema naslednji direktivi:

- Direktivo Sveta 98/58/ES z dne 20. julija 1998 o zaščiti rejnih živali (UL L št. 221 z dne 8. 8. 1998, str. 23), zadnjič spremenjeno z Uredbo Sveta (ES) št. 806/2003 z dne 14. aprila 2003 o prilagoditvi določb glede odborov, ki pomagajo Komisiji pri uresničevanju njenih izvedbenih pooblastil, predvidenih v aktih Sveta, ki se sprejemajo v postopku posvetovanja (UL L št. 122 z dne 16. 5. 2003, str. 1);
- Direktivo 2010/63/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. septembra 2010 o zaščiti živali, ki se uporabljajo v znanstvene namene (UL L št. 276 z dne 20. 10. 2010, str. 33; v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2010/63/EU).

S tem zakonom se ureja izvajanje naslednjih uredb:

- Uredba Sveta (ES) št. 1/2005 z dne 22. decembra 2004 o zaščiti živali med prevozom in postopki, povezanimi z njim, in o spremembi Direktiv 64/432/EGS in 93/119/ES ter Uredbe (ES) 1255/97 (UL L št. 3 z dne 5. 1. 2005, str. 1);
- Uredba Sveta (ES) št. 1099/2009 z dne 24. septembra 2009 o zaščiti živali pri usmrčitvi (UL L št. 303 z dne 18. 11. 2009, str. 1; v nadaljnjem besedilu: Uredba 1099/2009/ES).«

## 2. člen

5. člen spremeni tako, da se glasi:

## »5. člen

V tem zakonu uporabljeni izrazi pomenijo:

1. **dobaviteljska organizacija laboratorijskih živali** (v nadaljnjem besedilu: **dobaviteljska organizacija**) je fizična ali pravna oseba razen vzrejne organizacije laboratorijskih živali, ki dobavlja živali z namenom njihove uporabe v poskusih ali v znanstvenoraziskovalnem ali izobraževalnem delu na izoliranih organih, tkivih in truplih v ta namen usmrčenih živali;
2. **dovoljenje za poskus** je dovoljenje upravnega organa, pristojnega za veterinarstvo, za izvajanje poskusov v okviru projekta;
3. **hišne živali** so psi, domače mačke, sobne ptice, mali glodavci, terarijske, akvarijske in druge živali, ki so namenjene za družbo, varstvo ali pomoč človeku;

4. javno mesto je javni kraj, kot je opredeljen v zakonu, ki ureja varstvo javnega reda in miru, razen površin, na katerih ni oziroma ni pričakovati večjega števila ljudi;
5. javno zbiranje pomeni organiziran javni shod ali organizirano javno prireditev, kot ju opredeljuje zakon, ki ureja javna zbiranja (npr. razstave, tekmovanja in predstave);
6. laboratorijske živali so poskusne živali, ki se vzrejajo z namenom njihove uporabe v poskusih ali v znanstvenoraziskovalnem ali izobraževalnem delu na izoliranih organih, tkivih in truplih v ta namen usmrčenih živali;
7. motnja v obnašanju je oblika obnašanja, ki glede na pogostnost ali potek odstopa od obnašanja pripadnikov iste vrste živali v razmerah, ki jim dovoljujejo v celoti razviti vrsti značilno obnašanje;
8. načelo 3R je skupek načela zamenjave uporabe poskusnih živali z metodami, ki ne zahtevajo njihove uporabe, načela uporabe čim manjšega števila poskusnih živali in načela izboljšanja pogojev reje in oskrbe poskusnih živali ter izvajanja poskusov;
9. nevaren pes je poleg psa, ki izpolnjuje pogoje za nevarno žival, tudi pes, ki je ugriznil človeka oziroma žival. Za nevarne pse se ne štejejo:
  - službeni policijski ali vojaški psi, katerih ugriz je posledica izvajanja službene dolžnosti;
  - psi, katerih ugriz je posledica nedovoljenega vstopa osebe v objekt ali na ograjeno zemljišče, ki je na vhodu označeno z opozorilnim znakom;
  - psi, katerih ugriz je posledica ravnanja z njimi med veterinarskimi posegi.
  - psi, ki še niso dopolnili devet mesecev starosti in so v tem obdobju ugriznili enkrat, datum skotitve psa pa je bil vnesen v centralni register psov že pred ugrizom;
10. nevarne živali so živali, ki ogrožajo okolico zaradi svoje neobvladljivosti oziroma kažejo napadalno vedenje do človeka;
11. nezdružljive živali pri nastanitvi so živali, ki si lahko medsebojno povzročijo nezaželeno brejost, poškodbe ali smrt;
12. omamljanje živali je kakršenkoli dovoljeni postopek, ki povzroči stanje neobčutljivosti, ki traja, dokler žival ni mrtva, in se ji na ta način prihrani trpljenje, ki se mu je mogoče izogniti;
13. pes pomočnik invalidov je pes, ki je šolan ali je v postopku šolanja za pomoč invalidom in spremlja invalidno osebo ali svojega trenerja;
14. pes vodič slepih je pes, ki je šolan ali je v postopku šolanja za vodenje slepih in spremlja slepo ali slabovidno osebo ali svojega trenerja;
15. poskus na živali pomeni postopek iz Direktive 2010/63/EU in je uporaba poskusne živali v poskusne ali druge znanstvene ali izobraževalne namene, ki lahko živali povzroči trpljenje, stisko ali trajne poškodbe, enakovredne ali hujše od vboda igle, izvedenega v skladu z dobro veterinarsko prakso;
16. poskusne živali so živali, ki se uporabljajo ali so namenjene za uporabo v poskusu, vključno z larvalnimi oblikami, ki se samostojno prehranjujejo, in fetalnimi oblikami sesalcev od zadnje tretjine normalnega prenatalnega razvoja ter zgodnejše razvojne stopnje živali, če se jih pusti pri življenju po tej razvojni stopnji in bodo zaradi izvedenih poskusov občutile bolečine, trpljenje, stisko ali trajne poškodbe, potem ko dosežejo to razvojno stopnjo. Za poskusne živali se štejejo tudi živi glavonožci, ki se uporabljajo ali so namenjeni za uporabo v poskusu;
17. prevoz živali je postopek, povezan s premeščanjem živali s prevoznim sredstvom, in traja od natovarjanja živali v kraju izvora do raztovarjanja živali v namembnem kraju;
18. pristojna veterinarska organizacija je veterinarska organizacija s koncesijo za cepljenje psov proti steklini v skladu z zakonom, ki ureja veterinarstvo;
19. projekt je program dela, ki ima opredeljen znanstveni cilj in vključuje posamezen poskus, serijo poskusov ali več serij poskusov na živalih;

20. prostoživeče živali so živali prosto živečih živalskih vrst, kot jih določa zakon, ki ureja ohranjanje narave;
21. rejne živali so kopitarji, parkljarji, perutnina, kunci, kožuharji in druge živali, ki se vzrejajo ali redijo za proizvodnjo hrane, volne, kože, krzna ali za druge gospodarske namene;
22. skrbnik živali je pravna ali fizična oseba, ki odgovarja za žival, ne glede na to, ali je njen lastnik ali zanjo le skrbi. Skrbnik zapuščene živali je imetnik zavetišča oziroma občina, če ne zagotovi zavetišča;
23. snemanje pomeni postopek izdelave posnetka v komercialne namene, v katerem vodeno nastopajo živali;
24. tehnopatije so poškodbe ali bolezenske spremembe, ki nastanejo neposredno ali posredno zaradi neustreznega bivališča, opreme ali sistema reje;
25. trpljenje živali so bolečine, strah, poškodbe, pohabljenje, degeneracija, hiranje ali obolevanje ter čezmerno in nepotrebno vznemirjanje, ki jih povzroči človek;
26. ugriz je poškodba živali ali človeka, ki jo povzroči pes z zobmi, pri čemer pride do prekinitve kontinuitete kože ali sluznice;
27. uporabniška organizacija poskusnih živali (v nadaljnjem besedilu: uporabniška organizacija) je fizična ali pravna oseba, ki uporablja živali v poskusih;
28. usmrtitev živali je predpisan postopek odvzema življenja živali;
29. vzrejna organizacija laboratorijskih živali (v nadaljnjem besedilu: vzrejna organizacija) je fizična ali pravna oseba, ki vzreja oziroma redi živali z namenom njihove uporabe v poskusih ali za znanstvenoraziskovalno ali izobraževalno delo na izoliranih organih, tkivih in truplih v ta namen usmrčenih živali;
30. zakol živali je usmrtitev živali za prehrano ljudi. Obredni zakol živali je zakol živali z verskim obredom;
31. zapuščene živali so najdene, oddane ali odvzete hišne živali razen prostoživečih živali;
32. zavetišče je objekt, v katerem se poskrbi za pomoč, oskrbo in namestitev zapuščenih živali;
33. živali so živi vretenčarji razen človeka.«.

### 3. člen

6. člen se spremeni tako, da se glasi:

»6. člen

Lastnik psa mora zagotoviti, da je pes do dopolnjenega tretjega meseca starosti označen na predpisan način.

Lastnik psa mora v sedmih dneh od pridobitve prijaviti psa pristojni veterinarski organizaciji. Mladiča mora prijaviti najpozneje do dopolnjenega tretjega meseca njegove starosti.

Pristojna veterinarska organizacija mora ob prijavi iz prejšnjega odstavka v centralni register psov, ki se vodi pri upravnem organu, pristojnem za veterinarstvo, vnesti naslednje podatke:

- o psu;
- o izvoru psa, če je ta skoten po 1. januarju 2015;

- osebno ime ali firmo, naslov prebivališča ali sedež, enotno matično številko občana (EMŠO) ali matično številko pravne osebe (MŠ) lastnika psa, oziroma za službene pse podatke o državnem organu.

**Lastnik psa mora javiti:**

- pristojni veterinarski organizaciji pogin in spremembo lastništva psa ter evtanazijo psa, če ni izvedena v pristojni veterinarski organizaciji;
- pristojni veterinarski organizaciji ali zavetišču pobeg in odtujitev psa.

**Pristojna veterinarska organizacija in zavetišče morata podatke iz prejšnjega odstavka vnesti v centralni register psov.**

Če je lastnik psa fizična oseba, se lahko v centralni register psov kot lastnik vpiše le oseba, ki je dopolnila 18 let, pri čemer se starost lastnika ugotavlja z vpogledom v osebni dokument. Če postane lastnik psa oseba, mlajša od 18 let, se v centralni register psov do njene polnoletnosti vpiše njenega zakonitega zastopnika.

Izvor psa se za pse, skotene v Republiki Sloveniji, izkazuje s številko mikročipa ali druge označitve matere psa. Če je pes posvojen iz zavetišča, se kot izvor psa šteje zavetišče. Pri trgovanju, uvozu ali nekomercialnem premiku psa se izvor psa izkazuje s predpisanim dokumentom, ki spremlja žival.

Osebni podatki iz tretjega odstavka tega člena se obdelujejo za vodenje in vzdrževanje centralnega registra psov ter za odločanje po tem zakonu in po zakonu, ki ureja veterinarska merila skladnosti. Upravni organ, pristojen za veterinarstvo, in pristojne veterinarske organizacije pridobijo navedene osebne podatke od lastnikov psov ter za potrebe preverjanja točnosti pridobljenih podatkov tudi iz centralnega registra prebivalstva. Upravni organ, pristojen za veterinarstvo, lahko pridobiva osebne podatke iz tretjega odstavka tega člena iz centralnega registra prebivalstva tudi z neposrednim elektronskim dostopom ali s povezavo med centralnim registrom prebivalstva in centralnim registrom psov in jih lahko vpogleda, prepíše ali izpiše ter nadalje obdeluje v postopkih po tem zakonu in po zakonu, ki ureja veterinarska merila skladnosti.

Upravni organ, pristojen za veterinarstvo, lahko vodi tudi registre za druge vrste hišnih živali, če so podani strokovni razlogi, zaradi katerih morajo biti te živali označene na predpisan način. Za te registre se smiselno uporabljajo določbe prve in treje alineje tretjega odstavka tega člena ter četrtega, petega, šestega in osmega odstavka tega člena.

**Način označitve iz prvega odstavka in podrobnejše podatke o psu iz prve alineje tretjega odstavka tega člena, ki se vodijo v centralnem registru psov, predpiše minister, pristojen za veterinarstvo (v nadaljnjem besedilu: minister).«.**

#### 4. člen

Tretji odstavek 8. člena se spremeni tako, da se glasi:

»Skrbnik živali mora zagotoviti redno preverjanje zdravstvenega stanja in dobrobiti živali, kar mora biti opravljeno tako pogosto, da se prepreči nepotrebno trpljenje živali. Stanje rejnih živali v intenzivnih rejah mora biti preverjeno vsaj enkrat dnevno, o čemer mora voditi predpisane evidence.«.



Doda se četrti odstavek, ki se glasi:

»Podrobnejše pogoje o evidencah iz prejšnjega odstavka predpiše minister.«.

## 5. člen

10. člen se spremeni tako, da se glasi:

»10. člen

Hišne živali se lahko osebam, mlajšim od 18 let, prodaja, oddaja ali podarja le ob navzočnosti enega od staršev ali skrbnika.

Prodajalec, zaposleni v zavetišču ali oseba, ki podarja hišno žival, sme od vsake osebe, za katero domneva, da ne izpolnjuje pogoja iz prejšnjega odstavka, zahtevati, da predhodno izkaže svojo starost z javno listino, s katero se dokazuje istovetnost oseb. Če oseba to odkloni, se ji ne sme prodati, oddati ali podariti hišne živali. «.

## 6. člen

Prvi odstavek 11. člena se spremeni tako, da se glasi:

»Skrbnik hišne živali, mora z osamitvijo, kontracepcijo, sterilizacijo ali kastracijo živali preprečiti rojstvo nezaželenih živali oziroma tistih živali, katerim ne more ali noče zagotoviti oskrbe po tem zakonu.«.

Za tretjim odstavkom se doda četrti odstavek, ki se glasi:

»Določba prejšnjega odstavka se ne uporablja za:

- pse na javnih mestih, ki so s predpisom lokalne skupnosti ali s privolitvijo lastnika javnega mesta namenjena sprehajanju in druženju psov ter so ustrezno označena in ograjena tako, da je psom onemogočen pobeg;
- lovske pse v času lova v skladu z zakonom, ki ureja lovstvo.«.

## 7. člen

**Za 14. členom se doda 14.a člen, ki se glasi:**

**»14.a člen**

**Živali je dovoljeno uporabljati na javnem zbiranju ali snemanju le, če jim je prihranjeno nepotrebno trpljenje in ne gre za prepovedano ravnanje iz 15. člena tega zakona ter jim je zagotovljena oskrba v skladu z etološkimi potrebami glede na vrsto živali. Uporaba živali prostoživečih živalskih vrst za nastopanje ali prikazovanje v cirkusih je prepovedana.**

**Če je pričakovati, da bo zaradi dejavnosti iz prejšnjega odstavka ogrožena dobrobit živali (npr. napor, dolgotrajnost, izčrpanost), mora organizator zagotoviti prisotnost veterinarja in upoštevati njegova strokovna navodila.**

**Podrobnejše pogoje iz prvega in drugega odstavka tega člena predpiše minister.«.**

## 8. člen

V prvem odstavku 15. člena se v prvi alineji besedilo »spolna zloraba živali« nadomesti z besedilom »spolno občevanje med človekom in živaljo, z njim izenačeno spolno ravnanje ali kakšno drugo spolno dejanje zaradi zadovoljevanja človekovih spolnih potreb«.

Peta alineja se spremeni tako, da se glasi:

»-obmetavanje s petardami ali drugimi pirotehničnimi sredstvi, obmetavanje s kamenjem ali drugimi predmeti, prodaja in uporaba sredstev (npr. pasti stopalk in zank), ki žival imobilizirajo tako, da je ne usmrtijo, povzročene pa so ji poškodbe in bolečina. Ne glede na prejšnji stavek je dovoljena prodaja in uporaba limanic za zatiranje škodljivih glodavcev;«.

Osma alineja se spremeni tako, da se glasi:

»- preobremenjevanje živali, uporaba plemensko nezrelih živali (premladih ali spolno nezrelih živali) za razplod, onemogočanje potrebnega počitka, preskubljenje perutnine, aplikacija farmacevtskih preparatov ali drugih snovi z namenom izboljšanja športnih dosežkov (doping) ter uporaba bolne, ranjene, poškodovane ali ustrahovane živali oziroma njeno fizično izkoriščanje;«.

Deseta alineja se spremeni tako, da se glasi:

»- preganjanje v naravnem ali urbanem okolju živečih živali razen za izvajanje veterinarskih ukrepov in za ukrepe za varovanje premoženja na način, ki živali ne povzroča nepotrebnega trpljenja;«.

Na koncu osemnajste alineje se pika nadomesti s podpičjem in se dodajo devetnajsta, dvajseta, enaindvajseta in dvaindvajseta alineja, ki se glasijo:

- »- spodbujanje napadalnosti živali do človeka ali živali, razen za namen šolanja psov ali uporabe službenih policijskih in vojaških psov;
- dejavnost prodaje psov, ki ne izhajajo iz lastne vzreje nosilca dejavnosti;
- tek živali, privezane na motorno prometno sredstvo;
- reja in lov na živali zgolj zaradi pridobivanja njihovih kožuhov, kož ali perja.«.

## 9. člen

V prvem odstavku 20. člena se na koncu pete alineje pika nadomesti s podpičjem in se doda šesta alineja, ki se glasi:

»- skrajšanje enega uhlja za največ 1/4 pri mački, ki živi prosto v okolju, izvedeno zaradi označitve sterilizirane oziroma kastrirane živali pod pogojem, da je poseg opravljen pod splošno anestezijo.«.

Drugi odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»Prepovedani so naslednji posegi:

- odstranjevanje krempljev mačkam in odstranjevanje glasilk živalim;
- odstranjevanje rožnih nastavkov z uporabo jedkih snovi;
- krajšanje kljunov perutnini, razen če je opravljeno z namenom, da se preprečijo večje poškodbe in obolenja v rejah;
- amputacije ali kastracije z elastičnim obročkom;
- krajšanje uhljev živalim, razen v primerih iz šeste alineje prejšnjega odstavka, ali če je poseg po strokovnem mnenju veterinarja v korist živali in ga opravi veterinar;
- krajšanje repov psom, razen če je poseg po strokovnem mnenju veterinarja v korist živali in ga opravi veterinar;

- odstranjevanje analnih mešičkov belim dihurjem, razen če je poseg po strokovnem mnenju veterinarja v korist živali in ga opravi veterinar.«.

## 10. člen

20.a člen se spremeni tako, da se glasi:

»20.a člen

Vzrejne organizacije, dobaviteljske organizacije in uporabniške organizacije mora pred začetkom opravljanja dejavnosti odobriti upravni organ, pristojen za veterinarstvo.

Organizacije iz prejšnjega odstavka se odobrijo, če izpolnjujejo predpisane pogoje glede prostorov, opreme, tehničnih pripomočkov, izobrazbe in usposobljenosti kadrov, zagotavljanja zdravstvenega varstva poskusnih živali, odstranjevanja živalskih stranskih proizvodov ter strokovne podpore za zaščito, dobrobit poskusnih živali in veterinarsko oskrbo. Upravni organ, pristojen za veterinarstvo, vodi evidenco odobrenih organizacij z naslednjimi podatki: ime in naslov odobrene organizacije, osebno ime strokovnjaka za dobrobit živali, vrste živali, številka in datum odločbe o odobritvi.

Odobrena organizacija mora imenovati komisijo za dobrobit živali, ki osebju svetuje v zvezi z dobrobitjo, nabavo, oskrbo in uporabo živali ter uporabo načela 3R. Nasvete in sprejete odločitve vodi v pisni obliki in jih hrani najmanj 5 let.

Odobrene organizacije morajo zagotavljati ustrezno oskrbo in nastanitev poskusnih živali, predpisano označevanje in identifikacijo poskusnih živali ter vodenje predpisanih evidenc in poročanje upravnemu organu, pristojnemu za veterinarstvo.

Če se pri izvajanju nadzorstva ugotovi, da odobrena organizacija ne izpolnjuje več predpisanih pogojev iz drugega in tretjega odstavka tega člena oziroma če krši obveznosti iz prejšnjega odstavka, ji uradni veterinar odredi ukrepe in rok za odpravo nepravilnosti. Če ugotovljene nepravilnosti ogrožajo dobrobit poskusnih živali, uradni veterinar organizaciji do odprave nepravilnosti prepove opravljanje dejavnosti iz prvega odstavka tega člena. Če odobrena organizacija v določenem roku ne izvede odrejenih ukrepov, se odobritev odvzame in se organizacijo izbriše iz evidence iz drugega odstavka tega člena.

V času prepovedi opravljanja dejavnosti in v primeru odvzema odobritve mora organizacija iz prvega odstavka tega člena na lastne stroške zagotoviti, da ni ogrožena dobrobit poskusnih živali.

Podrobnejše pogoje za izvajanje tega člena predpiše minister v soglasju z ministri, pristojnimi za znanost, visoko šolstvo in okolje.«.

## 11. člen

21. člen se spremeni tako, da se glasi:

»21. člen

**Poskuse na živalih lahko izvajajo le uporabniške organizacije, ki so odobrene v skladu s prejšnjim členom in imajo dovoljenje za poskus upravnega organa, pristojnega za veterinarstvo.**

O vlogi za izdajo dovoljenja za poskus se odloči v skladu z oceno etične komisije iz 23. člena tega zakona o utemeljenosti in obsegu predlaganega poskusa. V dovoljenju se navede uporabniško organizacijo in sedež, osebo, odgovorno za izvajanje projekta v skladu z dovoljenjem za poskus, lokacije, kjer se bo projekt izvajal, pogoje, pod katerimi je dovoljeno izvesti poskus, in morebitno zahtevo za retrospektivno oceno projekta. Dovoljenje se izda za omejen čas glede na namen projekta in najdlje za pet let.

Za večkratne generične projekte, ki jih izvaja ista uporabniška organizacija in se izvajajo za izpolnitev predpisanih zahtev, proizvodnjo ali diagnostične namene po uveljavljenih metodah, se izda skupno dovoljenje za poskus.

Ne glede na zakon, ki ureja splošni upravni postopek, se lahko rok za izdajo dovoljenja za poskus za zapletene ali večdisciplinarne projekte podaljša za petnajst delovnih dni, o čemer upravni organ, pristojen za veterinarstvo, pred iztekom roka obvesti vlagatelja.

Za vsako spremembo projekta, ki bi lahko negativno vplivala na dobrobit živali, je potrebna sprememba ali podaljšanje dovoljenja za poskus, ki se izvede po postopku iz drugega odstavka tega člena.

Dovoljenje za poskus se odvzame, če uporabniška organizacija poskus izvaja v nasprotju z dovoljenjem za poskus in to ogroža dobrobit živali. Če ugotovljene nepravilnosti ne ogrožajo dobrobiti živali, se uporabniški organizaciji odredi ukrepe in rok za odpravo nepravilnosti. Če uporabniška organizacija v odrejenem roku ne odpravi nepravilnosti, se ji dovoljenje za poskus odvzame. Uporabniška organizacija lahko ponovno vloži vlogo za odobritev po treh mesecih od izvršljivosti odločbe o odvzemu odobritve.

Podrobnejšo vsebino ocene iz drugega odstavka tega člena ter pogoje za spremembo, podaljšanje ali odvzem dovoljenja za poskus predpiše minister v soglasju z ministri, pristojnimi za znanost, visoko šolstvo in okolje.«.

## 12. člen

Za 21. členom se doda 21.a člen, ki se glasi:

### »21.a člen

Poskuse na živalih je dovoljeno izvajati le za naslednje namene:

- a) temeljne raziskave;
- b) translacijske ali uporabne raziskave s katerim koli od naslednjih ciljev:
  - odvrčanje, preprečevanje, diagnosticiranje ali zdravljenje bolezni, slabega zdravstvenega stanja, drugih bolezenskih sprememb ali njihovih učinkov pri človeku, živalih ali rastlinah,
  - ocena, odkrivanje, uravnavanje ali spreminjanje fizioloških stanj pri človeku, živalih ali rastlinah
  - dobrobit živali in izboljšanje proizvodnih pogojev za živali iz vzreje za kmetijske namene;
- c) razvoj, izdelava ali preskušanje kakovosti, učinkovitosti in varnosti zdravil, živil in krme ter drugih snovi ali izdelkov za doseganje cilja iz prejšnje točke;
- č) zaščita naravnega okolja zaradi varovanja zdravja ali dobrobiti ljudi ali živali;
- d) raziskave, usmerjene v ohranjanje živalskih vrst;

- e) visokošolsko izobraževanje v skladu z 22. členom tega zakona ter usposabljanje za pridobitev, ohranjanje ali izboljšanje strokovnega poklicnega znanja;
- f) sodnomedicinske raziskave.

Za poskus na živali se ne štejejo neeksperimentalne kmetijske prakse, neeksperimentalne klinične veterinarske prakse, veterinarska klinična preskušanja, potrebna za izdajo dovoljenja za promet z zdravilom za uporabo v veterinarski medicini, prakse, ki se izvajajo za namene priznane reje živali, in prakse, ki se izvajajo predvsem za namene identifikacije živali.

Za izdajo dovoljenja za poskus mora poskus izpolnjevati naslednje splošne pogoje:

- izvaja se v okviru projekta;
- izvaja se znotraj uporabniške organizacije, razen če upravni organ, pristojen za veterinarstvo, dovoli odstopanje na podlagi znanstvene utemeljitve;
- izvaja se pod splošno ali lokalno anestezijo poskusnih živali, razen če je to neprimerno glede na namen poskusa in se uporablja analgezija ali druga ustrezna metoda za zagotovitev, da sta trpljenje in stiska poskusnih živali čim manjši;
- izvaja se na laboratorijskih živalih, ki izvirajo iz vzrejne organizacije, razen če upravni organ, pristojen za veterinarstvo, dovoli odstopanje na podlagi znanstvene utemeljitve;
- upošteva se načelo 3R;
- za izvajanje poskusa, oskrbo poskusnih živali ter usmrnitev poskusnih živali je na kraju samem na voljo dovolj osebja, ki je ustrezno izobraženo in usposobljeno;
- uporabniška organizacija zagotovi ustrezne naprave in opremo za učinkovito in nemoteno izvajanje poskusov.

Poskus na živali ni dovoljen:

- če povzroča hudo trpljenje ali stisko, ki sta dolgotrajna in ju ni mogoče olajšati;
- če se v Evropski uniji priznava druga metoda ali preskusna strategija, ki ne zahteva uporabe živih živali;
- za preskušanje bojnih sredstev, kozmetičnih preparatov, tobačnih ali alkoholnih izdelkov;
- brez anestezije, če se uporabljajo sredstva za hromljenje mišic.

Na živalih ogroženih vrst, na primatih, razen človeka, na živalih, odvzetih iz naravnega okolja, in na zapuščenih živalih se poskusi lahko izvajajo le v skladu s predpisanimi pogoji.

Uporabniške organizacije morajo pri načrtovanju projektov upoštevati podatke iz drugih držav članic Evropske unije, pridobljene s poskusi, izvedenimi v skladu s predpisi Unije. Podvajanje tovrstnih poskusov se dovoli le izjemoma, če je to potrebno za zaščito javnega zdravja, varnosti ali okolja. Podvajanje se ne dovoli, če poskusna metoda ali strategija dokazano ne prinaša novih spoznanj.

Uporabniška organizacija mora:

- poskuse izvajati v skladu z dovoljenjem za poskus;
- zagotoviti, da se poskusno žival po končanem poskusu ustrezno zdravi ali usmrti, če je to potrebno zaradi dobrobiti živali;

- v največji mogoči meri preprečiti pogin poskusne živali kot končni rezultat poskusa na živali in ga nadomestiti s predčasno usmrčitvijo poskusne živali;
- zagotoviti, da se poskusna žival, ki je že bila uporabljena v enem ali več poskusih, uporabi v novem poskusu le ob upoštevanju predpisanih pogojev zlasti glede težavnosti preteklih in novega poskusa ter zdravstvenega stanja poskusne živali.

Upravni organ, pristojen za veterinarstvo, na spletni strani objavi netehnične povzetke izvedenih projektov ob upoštevanju varovanja intelektualne lastnine in zaupnih podatkov.

Izvajanje poskusov na živalih brez dovoljenja iz 21. člena ali v nasprotju s sedmim odstavkom tega člena, ki je storjeno naklepno, se šteje za mučenje živali.«.

### 13. člen

22.a člen se spremeni tako, da se glasi:

#### »22.a člen

Znanstvenoraziskovalno ali izobraževalno delo na izoliranih organih, tkivih in truplih v ta namen usmrčenih živali lahko opravljajo izvajalci del na živalskih tkivih, če so odobreni pri upravnem organu, pristojnem za veterinarstvo.

Izvajalci del na živalskih tkivih se odobrijo, če izpolnjujejo predpisane pogoje glede prostorov, opreme in tehničnih pripomočkov, izobrazbe in usposobljenosti kadrov ter odstranjevanja živalskih stranskih proizvodov. Upravni organ, pristojen za veterinarstvo, vodi evidenco odobrenih izvajalcev del na živalskih tkivih z naslednjimi podatki: ime in naslov izvajalca del na živalskih tkivih, osebno ime strokovnjaka za dobrobit živali, vrste živali, številka in datum odločbe o odobritvi. Ta evidenca je sestavni del evidence iz drugega odstavka 20.a člena tega zakona.

Za izvajanje del iz tega člena je dovoljena le uporaba laboratorijskih glodavcev. Upravni organ, pristojen za veterinarstvo, lahko na vlogo izvajalca del na živalskih tkivih na podlagi znanstvene utemeljitve in v skladu z mnenjem etične komisije iz 23. člena tega zakona dovoli uporabo drugih živalskih vrst.

Ne glede na prejšnji odstavek je v izobraževalne namene uporaba živali zaščitene in ogrožene živalskih vrst, odvzetih iz narave, za delo na izoliranih tkivih, organih in truplih v ta namen usmrčenih živali prepovedana.

Če se pri izvajanju nadzorstva ugotovi, da izvajalec del na živalskih tkivih ne izpolnjuje več pogojev iz drugega odstavka tega člena, če pri nastanitvi, oskrbi ali usmrčitvi živali ne ravna na predpisan način ali če izvaja dela v nasprotju s priglasitvijo iz šestega odstavka tega člena, mu uradni veterinar odredi ukrepe in rok za odpravo nepravilnosti. Če ugotovljene nepravilnosti ogrožajo dobrobit živali, uradni veterinar izvajalcu del na živalskih tkivih prepove opravljanje del na izoliranih organih, tkivih in truplih do odprave nepravilnosti. Če izvajalec ne izvede odrejenih ukrepov ali če krši četrti odstavek, se odobritev odvzame. Izvajalec lahko ponovno vloži vlogo za odobritev po treh mesecih od izvršljivosti odločbe o odvzemu odobritve.

**Za izvajanje znanstvenoraziskovalnega ali izobraževalnega dela na izoliranih organih, tkivih in truplih v ta namen usmrčenih živali mora odobreni izvajalec predhodno priglasiti upravnemu organu, pristojnemu za veterinarstvo, predvideno vrsto in število živali, njihov izvor ter namen uporabe.**

**Ne glede na prvi odstavek tega člena lahko upravni organ, pristojen za veterinarstvo, dovoli delo na izoliranih organih, tkivih in truplih v ta namen usmrčenih živali tudi izvajalcu, ki ni odobren, če gre za enkratno znanstvenoraziskovalno ali izobraževalno delo in če izvajalec del na živalskih tkivih zagotovi predpisan način usmrčitve ter odstranjevanja živalskih stranskih proizvodov. Upravni organ, pristojen za veterinarstvo, izda dovoljenje na podlagi vloge izvajalca.**

**Za organizacije, odobrene v skladu z drugim odstavkom 20.a člena tega zakona, se šteje, da so odobrene tudi kot izvajalci del na živalskih tkivih.**

**Podrobnejše pogoje za izvajanje tega člena predpiše minister v soglasju z ministri, pristojnimi za znanost, visoko šolstvo in okolje.«.**

#### 14. člen

23. člen se spremeni tako, da se glasi:

»23. člen

Minister v soglasju z ministri, pristojnimi za znanost, visoko šolstvo in okolje, ustanovi etično komisijo za poskuse na živalih.

Naloge etične komisije so:

- izdajanje ocene iz drugega odstavka 21. člena tega zakona o utemeljenosti in obsegu predlaganega poskusa;
- izdajanje mnenja iz drugega odstavka 22.a člena tega zakona o znanstveni utemeljenosti odstopa od uporabe laboratorijskih živali za delo na izoliranih organih, tkivih in truplih;
- sprejemanje načelnih mnenj v zadevah, povezanih s pridobivanjem, vzrejo, nastanitvijo, oskrbo in uporabo živali v poskusih, za katere je bilo izdano dovoljenje, ter zagotavljanje izmenjave najboljših praks;
- izmenjava podatkov o delovanju komisij za dobrobit živali pri organizacijah iz 20.a člena tega zakona in ocenah poskusov ter dobrih praksah v zvezi s poskusi na živalih znotraj Evropske unije;
- druge naloge v zvezi s poskusi na živalih in delu na izoliranih organih, tkivih in truplih živali na zahtevo upravnega organa, pristojnega za veterinarstvo.

Stroške priprave ocene iz prve alineje prejšnjega odstavka in mnenja iz druge alineje prejšnjega odstavka nosi predlagatelj.

Člani etične komisije za poskuse na živalih so upravičeni do nadomestila, ki ga določi minister v skladu s predpisi.

Sredstva za izplačilo nadomestil iz prejšnjega odstavka zagotovi ministrstvo, pristojno za veterinarstvo.«.

#### 15. člen

25. člen se spremeni tako, da se glasi:

## »25. člen

Zakol se izvaja v skladu z Uredbo Sveta (ES) št. 1099/2009.

Ne glede na četrty odstavek 4. člena Uredbe 1099/09/ES mora biti omamljenje živali izvedeno tudi pri obrednem zakolu, razen če gre za zakol perutnine, kuncev in zajcev izven klavnice za zasebno domačo porabo.

Zakol živali, ki ni urejen z Uredbo 1099/2009/ES, je dovoljeno izvesti le po postopkih, po katerih je žival usmrčena v trenutku, oziroma z ustrezno predhodno omamo.«.

## 16. člen

26. člen se spremeni tako, da se glasi:

## »26. člen

Usmrtitev živali je dovoljena, če:

1. je takšen ukrep odrejen zaradi diagnostičnih preiskav ali preprečevanja ter zatiranja določenih bolezni živali in zoonoz;
2. je iz drugih zdravstvenih razlogov prepovedan zakol bolne ali poškodovane živali;
3. je žival po veterinarski presoji v agoniji, neozdravljivo bolna ali ima poškodbe večje stopnje in ji bolezen oziroma poškodba povzroča trpljenje;
4. je žival dosegla tako starost, da ji odpovedujejo osnovne življenjske funkcije;
5. je to potrebno zaradi ohranjanja naravnega ravnovesja v skladu z zakonom, ki ureja ohranjanje narave;
6. je izvedena zaradi deratizacije škodljivih glodavcev;
7. gre za nevarno žival ali nevarnega psa in nevarnosti ni mogoče drugače preprečiti;
8. gre za žival, ki povzroča občutno škodo in tega ni mogoče drugače preprečiti;
9. gre za nevarnega psa, s katerim ni bilo opravljeno predpisano šolanje iz 26.c člena tega zakona ali to šolanje ni bilo uspešno opravljeno;
10. uradni veterinar na podlagi prijave lastnika psa ugotovi, da je pes neobvladljiv in kaže ponavljajoče znake napadalnega vedenja do ljudi, prijavitelj pa to verjetno izkaže;
11. tako odredi uradni veterinar zaradi zaščite ljudi oziroma živali;
12. je izvedena zaradi pridobivanja kože ali krzna;
13. rejna žival ni primerna za nadaljnjo rejo in ni namenjena za zakol;
14. je vzrejena ali rejena v poskusne namene, vendar zaradi narave poskusa ni primerna za uporabo v tem ali nadaljnjih poskusih in se zato šteje kot odvečna laboratorijska žival, ali če je tak ukrep potreben zaradi zaščite dobrobiti poskusnih živali;
15. je izvedena zaradi zakola živali;
16. je izvedena v skladu s predpisi, ki urejajo lovstvo in ribištvo;
17. je izvedena zaradi odstranjevanja odvečnih enodnevnih piščancev in zarodkov v jajcih;
18. je potrebna za znanstvenoraziskovalno ali izobraževalno delo na izoliranih organih, tkivih in truplih v ta namen usmrčenih živali;
19. je v skladu z izdanim dovoljenjem za poskus iz 21. člena tega zakona;
20. je izvedena za potrebe naravoslovnih muzejev;
21. je izvedena v skladu s 26.b členom tega zakona;
22. je izvedena v skladu z 31. členom tega zakona.

Usmrtitev živali, ki se redijo ali gojijo za proizvodnjo volne, kože, krzna ali drugih proizvodov, ter usmrtitev živali za namen depopulacije se izvede v skladu z Uredbo 1099/2009/ES.



Usmrtitev živali, ki ni urejena z Uredbo 1099/2009/ES, se izvede po postopkih, po katerih je žival usmrčena v trenutku, oziroma z ustrezno predhodno omamo.

Usmrtitev živali, ki je naklepno storjena v nasprotju s prvim odstavkom tega člena se šteje za nepotrebno usmrtitev iz 4. člena tega zakona, če pa je usmrtitev naklepno izvedena v nasprotju z drugim ali tretjim odstavkom tega člena, se šteje za neprimerno usmrtitev iz 4. člena tega zakona.«.

## 17. člen

**V prvem odstavku 28. člena se peta alineja spremeni tako, da se glasi:**

**»– zagotavlja označevanje in registracijo zapuščenih živali v skladu s predpisi.«.**

**Tretji odstavek se spremeni tako, da se glasi:**

**»Imetnik zavetišča pri opravljanju svojih nalog sodeluje s pristojno veterinarsko službo in občinskimi redarji zlasti za namen ugotavljanja lastništva zapuščenih živali.«.**

**Za tretjim odstavkom se dodajo četrty, peti in šesti odstavek, ki se glasijo:**

**»Imetnik zavetišča najmanj dvakrat letno poroča o opravljenih nalogah iz prvega odstavka tega člena lokalni skupnosti, za katero izvaja javno službo iz prejšnjega člena, ter enkrat letno upravnemu organu, pristojnemu za veterinarstvo.**

**Zaposleni v zavetišču imajo dostop do centralnega registra psov. Osebni podatki, do katerih lahko dostopajo, so osebno ime, naslov in telefonska številka lastnika psa. Podatke iz prejšnjega stavka lahko obdelujejo izključno za namen ugotavljanja lastnika zapuščene živali in za vnašanje podatkov iz četrtega odstavka 6. člena tega zakona.**

**Zaposleni v zavetišču za potrebe vodenja evidenc obdelujejo naslednje osebne podatke:**

- **v evidenci o pogrešanih živalih: osebno ime, naslov stalnega ali začasnega bivališča in telefonsko številko oziroma naslov elektronske pošte lastnika. Osebne podatke iz prejšnjega stavka se lahko obdeluje izključno za namen obveščanja lastnika o najdbi pogrešane živali. Podatke se hrani pet let po prejemu obvestila o pogrešani živali;**
- **v evidenci o prejetih prijavah zapuščenih živali: osebno ime, naslov stalnega ali začasnega bivališča, telefonsko številko prijavitelja. Osebne podatke iz prejšnjega stavka se lahko obdeluje izključno za namen preprečevanja zlorab in lažnih prijav. Podatke se hrani pet let po prejemu prijave;**
- **v evidenci o sprejemu živali: osebno ime, naslov stalnega ali začasnega bivališča, telefonsko številko ali naslov elektronske pošte najditelja oziroma lastnika, ki žival predaja zavetišču, ter izjavo o prenosu lastninske pravice živali. Osebne podatke iz prejšnjega stavka se lahko obdeluje izključno za namen omejevanja zdravstvenih tveganj zaradi prenosa morebitnih zoonoz in drugih obolenj zaradi stika z okuženo živaljo in preprečevanja zlorab. Podatke se hrani pet let po vrnitvi, oddaji, poginu ali evtanaziji živali;**
- **v evidenci o vrnitvi živali njihovim skrbnikom, oddaji živali novim skrbnikom oziroma vrnitvi v okolje: osebno ime, naslov stalnega ali začasnega bivališča, telefonsko številko ali naslov elektronske pošte skrbnika ali novega skrbnika. Osebne podatke iz prejšnjega stavka se lahko obdeluje izključno za namen omejevanja zdravstvenih tveganj zaradi prenosa morebitnih zoonoz in drugih obolenj zaradi stika z okuženo živaljo. Podatke se hrani pet let po vrnitvi, oddaji, poginu ali evtanaziji živali.«**

**18. člen**

**Za 31. členom se doda 31.a člen, ki se glasi:**

**»31.a člen**

**Občina lahko zagotavlja sofinanciranje izvajanja kastracij in sterilizacij zapuščenih živali ter drugih ukrepov za zmanjševanje prenaseljenosti živali, zagotavljanja varnega okolja občanom v povezavi z zapuščenimi živalmi ter spodbujanja odgovornega lastništva hišnih živali.**

**Za izvajanje nalog iz prejšnjega odstavka lahko občina zavezancem za plačilo storitve zbiranja in odvoza komunalnih odpadkov, predpiše prispevek, pri čemer višina prispevka na zavezanca letno ne sme presegati 1,5% minimalne bruto mesečne plače v Republiki Sloveniji za preteklo leto. Občina predpiše prispevek z odlokom, v katerem podrobneje predpiše način obračunavanja, višino, oprostitve, postopek pobiranja in postopek prisilne izterjave.**

**Prispevek odmerja in pobira občinska uprava.**

**Prispevek je prihodek občine in se uporablja samo za namen, določen v prvem odstavku tega člena.«.**

**19. člen**

Naslov IV. poglavja in 34. člen se spremenita tako, da se glasita:

**»IV. DRUŠTVA IN DRUGE NEPRIDOBITNE PRAVNE OSEBE, KI DELUJEJO V JAVNEM INTERESU NA PODROČJU ZAŠČITE ŽIVALI**

**34. člen**

Društvo, ki deluje na področju zaščite živali, mora za pridobitev statusa društva, ki deluje v javnem interesu, poleg splošnih pogojev po zakonu, ki ureja društva, izpolnjevati tudi naslednje posebne pogoje:

- društvo ima več kot 30 članov;
- delovanje društva je v skladu s cilji tega zakona, kar izkaže s sprejetim statutom društva;
- udeležba predpisanega deleža članstva na usposabljanju s področja vedenja in dobrobiti živali ter predpisov o zaščiti živali po programu, ki ga potrdi minister.

Dejavnosti v javnem interesu, ki jih opravljajo društva iz prejšnjega odstavka, so:

- spodbujanje odgovornega lastništva živali;
- svetovanje skrbnikom živali;
- organiziranje usposabljanj na področju dobrobiti živali;
- sodelovanje z zavetišči za zapuščene živali;
- opozarjanje skrbnikov živali na nepravilnosti in nezakonitosti v zvezi z zaščito živali.

Podrobnejše kriterije za pridobitev statusa društva, ki na področju zaščite živali deluje v javnem interesu, predpiše minister.«.

**20. člen**

**Za 36. členom se doda 36.a člen, ki se glasi:**

## »36.a člen

Določbe tega zakona, ki veljajo za društva, se uporabljajo tudi za druge pravne osebe zasebnega prava, ki niso ustanovljene z namenom pridobivanja dobička in ki presežek prihodkov nad odhodki uporabljajo izključno za opravljanje in razvoj svoje dejavnosti.

Pravne osebe iz prejšnjega odstavka lahko pridobijo status v javnem interesu na področju zaščite živali ob uporabi določb o statusu društva v javnem interesu, določenih s tem zakonom in smiselni uporabi določb zakona, ki ureja društva.«.

**21.člen**

**38. člen se spremeni tako, da se glasi:**

## »38. člen

**Pri ministrstvu se ustanovi strokovni svet za zaščito živali, sestavljen iz priznanih strokovnjakov veterinarske, medicinske, biološke, farmacevtske in zootehnične stroke ter predstavnikov društev, ki delujejo v javnem interesu na področju zaščite živali. Število članov ter sestavo strokovnega sveta določi minister.**

**Strokovni svet za zaščito živali:**

- spremlja stanje in znanstvena spoznanja na področju zaščite živali ter predlaga aktivnosti;
- daje mnenja in predloge pri pripravi predpisov o zaščiti živali ter druga mnenja in predloge na zahtevo upravnega organa, pristojnega za veterinarstvo;
- daje mnenja in predloge v drugih zadevah, za katere ga zaprosijo državni organi.

**Člani strokovnega sveta za zaščito živali so upravičeni do nadomestila za opravljanje nalog iz prejšnjega odstavka, ki ga določi minister.**

**Sredstva za izplačilo nadomestil iz prejšnjega odstavka zagotovi ministrstvo v skladu s predpisi.«.**

**22. člen**

V drugem odstavku 42. člena se črta besedilo »in tretjega«, beseda »petnajste« pa se nadomesti z besedo »enaindvajsete«.

Tretji odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»Občinski redarji lahko v okviru svojih pristojnosti in nalog iz zakona, ki ureja občinsko redarstvo preverijo izpolnjevanje obveznosti lastnika psa iz prvega odstavka 6. člena tega zakona.«.

Za tretjim odstavkom se doda četrti odstavek, ki se glasi:

»Nadzorstvo nad izvajanjem določbe tretjega odstavka 11. člena tega zakona opravljajo policisti in občinski redarji.«.

## 23. člen

V 43. členu se v peti alineji za besedama »nevarno žival« doda besedilo », ali če gre za nevarnega psa, s katerim ni bilo opravljeno predpisano šolanje iz 26.c člena tega zakona ali to šolanje ni bilo uspešno opravljeno«.

Za štirinajsto alinejo se pika nadomesti s podpičjem ter se doda petnajsta alineja, ki se glasi:

»- prepovedati uporabo živali na javnem zbiranju ali snemanju zaradi zaščite dobrobiti živali.«.

## 24. člen

Za 43. členom se doda 43.a člen, ki se glasi:

## »43.a člen

Območni uradi upravnega organa, pristojnega za veterinarstvo, opravljajo upravne in nadzorne naloge ter odločajo v postopkih na zahtevo strank v skladu s tem zakonom.

V primeru nujnih ukrepov iz tretje, pete, sedme, osme, devete, desete, trinajste, štirinajste in šestnajste alineje prvega odstavka prejšnjega člena predlog za odlog izvršitve odločbe ni dopusten.«.

## 25. člen

**IX. poglavje se spremeni tako, da se glasi:**

**»IX. KAZENSKÉ DOLOČBE**

## 45. člen

**Z globo od 2.400 do 84.000 eurov se kaznuje pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki:**

- 1. kot skrbnik ali prevoznik živali ne zagotovi fizičnega varstva nevarne živali (prvi odstavek 12. člena);**
- 2. kot skrbnik ne zagotovi fizičnega varstva nevarnega psa v skladu z drugim odstavkom 12. člena tega zakona;**
- 3. na javno mesto oziroma v sredstva javnega prevoza ne pusti psa vodiča slepih oziroma psa pomočnika invalidov skupaj z njegovim skrbnikom (prvi odstavek 13. člena);**
- 4. stori katero od ravnanj iz prve do enaindvajsete alinee prvega odstavka 15. člena tega zakona;**
- 5. redi ali lovi živali zgolj ali predvsem zaradi pridobivanja kožuhov, kož ali perja (dvaindvajseta alineja 15. člena zakona);**
- 6. neustrezno prevaža živali (prvi odstavek 17. člena);**
- 7. opravi boleč poseg na vretenčarju brez anestezije (prvi odstavek 19. člena);**
- 8. ravna v nasprotju z drugim odstavkom 20. člena tega zakona;**
- 9. brez odobritve opravlja dejavnosti vzrejne, dobaviteljske ali uporabniške organizacije (prvi odstavek 20.a člena);**
- 10. ravna v nasprotju s četrtem ali šestim odstavkom 20.a člena tega zakona;**
- 11. izvaja poskus na živali brez dovoljenja iz prvega odstavka 21. člena tega zakona;**

12. izvaja poskus na živali v nasprotju s sedmim odstavkom 21.a člena tega zakona;
13. izvaja poskus v izobraževalne namene v nasprotju s prvim odstavkom 22. člena tega zakona;
14. ravna v nasprotju z drugim ali tretjim odstavkom 25. člena tega zakona;
15. usmrti žival v nasprotju s prvim ali tretjim odstavkom 26. člena tega zakona;
16. opravlja dejavnost zavetišča, ne da bi za to izpolnjeval predpisane pogoje (tretji odstavek 27. člena);
17. ravna v nasprotju s prvim ali tretjim odstavkom 28. člena tega zakona;
18. ravna v nasprotju s šestim odstavkom 31. člena tega zakona.

Z globo od 1.600 do 4.100 eurov se za prekršek iz prejšnjega odstavka kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika.

Z globo od 800 do 1.200 eurov se kaznuje posameznik, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena, ali ki podatke iz centralnega registra psov obdeluje v nasprotju s petim odstavkom 28. člena tega zakona.

#### 46. člen

Z globo od 1.600 do 42.000 eurov se kaznuje pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki:

1. takoj ne oskrbi bolnih, poškodovanih in onemoglih živali (prvi odstavek 8. člena);
2. ravna v nasprotju s tretjim odstavkom 8. člena tega zakona;
3. kot skrbnik ravna v nasprotju s prvim odstavkom 9. člena tega zakona;
4. ne zagotovi rezervnega sistema prezračevanja v skladu z drugim odstavkom 9. člena tega zakona;
5. zaupa v vodenje nevarnega psa osebi, ki je mlajša od 16 let (tretji odstavek 12. člena);
6. opravlja dejavnost hotela za živali, ne da bi za to izpolnjeval predpisane pogoje (drugi odstavek 14. člena);
7. kot skrbnik omogoči uporabo živali na javnem zbiranju ali snemanju v nasprotju s prvim odstavkom 14.a člena tega zakona;
8. uporabi žival na javnem zbiranju, snemanju ali v cirkusu v nasprotju s prvim odstavkom 14.a člena tega zakona;
9. ravna v nasprotju z drugim odstavkom 14.a člena tega zakona;
10. pravočasno ne zahteva veterinarske pomoči in oskrbe bolnih ali poškodovanih živali, veterinarske pomoči pri porodih, kadar je potrebna, ali ne zagotovi ustrezne nege bolnih, poškodovanih in onemoglih živali (18. člen);
11. opravlja znanstvenoraziskovalno ali izobraževalno delo na izoliranih organih, tkivih ali truplih v ta namen usmrčenih živali v nasprotju s prvim odstavkom 22.a člena tega zakona;
12. za dela na izoliranih organih, tkivih ali truplih v ta namen usmrčenih živali uporabi žival druge živalske vrste brez dovoljenja upravnega organa, pristojnega za veterinarstvo (tretji odstavek 22.a člena);
13. v izobraževalne namene izvaja dela na izoliranih organih, tkivih ali truplih v ta namen usmrčenih živali zaščitene ali ogrožene vrste, odvzetih iz narave (četrti odstavek 22.a člena);
14. ravna v nasprotju s šestim odstavkom 22.a člena tega zakona;
15. ravna v nasprotju s prvim, drugim, tretjim ali četrtim odstavkom 26.a člena tega zakona;

16. goji ali poseduje psa kljub prepovedi iz osmega odstavka 26.b člena tega zakona;
17. ne zagotovi šolanja psa v skladu s prvim odstavkom 26.c člena tega zakona;
18. izvaja obvezno šolanje psov iz prvega odstavka 26.c člena tega zakona po programu, ki ni potrjen v skladu z drugim odstavkom 26.c člena tega zakona.

Z globo od 800 do 2.000 eurov se za prekršek iz prejšnjega odstavka kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika.

Z globo od 400 do 800 eurov se kaznuje posameznik, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena, ali ki vodi psa kljub prepovedi iz osmega odstavka 26.b člena tega zakona.

#### 46.a člen

Z globo od 800 do 33.000 eurov se kaznuje pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki:

1. ravna v nasprotju s prvim, drugim, tretjim ali petim odstavkom 6. člena tega zakona;
2. kot skrbnik ne zagotovi katerega od pogojev iz prvega odstavka 7. člena tega zakona;
3. kot skrbnik ne prepreči napak v reji v skladu z drugim odstavkom 7. člena tega zakona;
4. ne zagotovi ločene namestitve živali v skladu z drugim odstavkom 8. člena tega zakona;
5. proda, odda ali podari hišno žival v nasprotju z 10. členom tega zakona;
6. kot skrbnik ne zagotovi osamitve, kontracepcije, sterilizacije ali kastracije živali v skladu s prvim odstavkom 11. člena tega zakona;
7. kot skrbnik ne zagotovi ustrezne vzgoje in šolanja oziroma drugih ukrepov in je zato žival nevarna okolici (drugi odstavek 11. člena);
8. kot skrbnik ne zagotovi fizičnega varstva psa v skladu s tretjim odstavkom 11. člena tega zakona;
9. na javnem zbiranju ali snemanju, na katerem se uporablja žival, ne zagotovi veterinarske oskrbe in oskrbe živali v skladu z etološkimi potrebami živali (drugi odstavek 14.a člena);
10. ravna v nasprotju s četrnim odstavkom 28. člena tega zakona;
11. ravna v nasprotju s četrnim odstavkom 31. člena tega zakona.

Z globo od 400 do 1.600 eurov se za prekršek iz prejšnjega odstavka kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika.

Z globo od 200 do 400 eurov se kaznuje posameznik, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.«.

Prehodne in končne določbe

#### 26.člen

V Zakonu o veterinarskih merilih skladnosti (Uradni list RS, št. 93/05) preneha veljati tretji odstavek 11. člena.

**V prvem odstavku 96. člena v 8. točki preneha veljati besedilo »ali tretjim«.**

#### **27. člen**

**Določba dvajsete alinee prvega odstavka 15. člena in 4. točka prvega odstavka 45. člena v delu, ki se nanaša na dvajseto alineo prvega odstavka 15. člena se začneta uporabljati 1. maja 2013.**

**Določbe dvaindvajsete alinee prvega odstavka 15. člena zakona in 5. točke prvega odstavka 45. člena zakona se začnejo uporabljati 1. januarja 2015.**

#### **28. člen**

Obstoječa društva, ki na področju zaščite živali delujejo v javnem interesu, se morajo uskladiti z določbami spremenjenega 34. člena zakona v roku enega leta od uveljavitve tega zakona.

#### **29. člen**

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.